

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
39 (1995-1996)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-17-6

BRNO 1999

PŘEHLED VÝZKUMŮ 39 (1995-1996)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: ps@iabrno.cz http://www.iabrno.cz/3ca.htm
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla
Na titulním listě:	Římská bronzová kolínkovitá spona z Mušova
Kresba:	Lubomíra Trávničková
Tisk:	Bekros
Náklad:	350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou.

Published by:

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

All rights reserved.

© 1999 by the Authors and IA AS CR Brno.

Resumé:

Cholina (Bez. Olomouc). Neolithikum (LBK, StBK). Siedlung. Rettungsgrabung.

IVANOVICE U BRNA (okr. Brno - město)

Jihovýchodní výběžek katastru Ivanovic u Brna. Neolit (LnK, VK, MMK), eneolit (KZP), 10. - 11. st. Sídliště, pohřebiště. Záchraný výzkum.

Na základě smlouvy o dílo, uzavřené mezi objednatelem - Glóbus Breno spol. s r.o. a zhotovitelem - ÚAPP Brno byl proveden záchraný archeologický výzkum na staveništi nákupního střediska Glóbus v Brně-Ivanovicích.

Plocha staveniště se nachází v jihovýchodním výběžku katastru Ivanovic a je na východě ohraničena železniční tratí Brno-Kuřim, na jihu a západě přivaděčem na Svitavskou radiálu, na severu pak hranicí lesa na jižním svahu výrazného návrší. Jeho polohu určuje na ZM ČR 1:50 000 list 24-32 Brno bod vzdálený 361 mm od Z s.č. a 145 mm od J s.č.

V rámci výzkumu byly v průběhu září sledovány zemní práce na podstatné (severní) části prostoru zasaženého stavební činností. Terén zde byl výrazně skloněn k jihovýchodu a podloží bylo tvořeno hrubými písčitymi svahovinami červenohnědě zbarvenými. Nalezena zde byla pouze jedna izolovaná sídlištní jáma kultury se zvoncovitými poháry). V jižní části staveniště se svah zmírňoval a podloží přecházelo v okrově zbarvené prachové hlíny, prokládané místy jílovitými polohami. Registrovány zde byly jednotlivé rozptýlené pravěké objekty (plocha II, III), při jihovýchodním okraji staveniště pak i jejich větší kumulace (plocha I), patrně okrajová část sídliště obtékaného z východu Ponávkou a z jihu a jihozápadu jejím pravobřežním přítokem, vedeným dnes potrubím. Zmiňovaná poloha byla osídlena v období kultury s lineární keramikou, pouze sporadicky je doloženo osídlení kulturou s vypíchanou keramikou a intenzivněji opět v období kultury s moravskou malovanou keramikou.

Stejná plocha sloužila v desátém až jedenáctém století k pohřbívání zemřelých členů nevelké komunity, jak dokládá skupina dvanácti kostrových hrobů datovaná do rozmezí výskytu náušnic podunajského typu a denáru Štěpána I.

Martin Geisler, ÚAPP Brno

Resumé:

SO Rand der Gemeinde Ivanovice u Brna. Neolithikum (LBK, StBK, MÖG). Siedlung. Rettungsgrabung.

KLADNÍKY (okr. Přešov)

„Záhumenky“, „Na kopci“. Neolit (LnK, MMK). Sídlištní objekty. Záchraný výzkum.

Lokalita plynule navazuje na trať „Kunkov“, a to směrem na SZ k náhorní rovině, po níž vede silnice z Kladník do Hlinska u Lipníka.

Identifikace lokality v mapě: ZM ČSR, 1:10 000, na linii s koordináty - 475mm od Z sekční čáry a 164mm od JSČ, 459mm od ZSČ a 179mm od JSČ. Nadmořská výška objektů činí cca 325-341m.

V této části plynovodní rýhy bylo prozkoumáno celkem 14 objektů, z toho 2 náležejí mladšímu stupni kultury s MMK (IIB), v 7 sídlištních objektech byly nalezeny pozůstatky nejstarší fáze kultury s LnK (Ia), 4 objekty řadíme rámcově do neolitu, poslední objekt je kulturně nezařaditelný.

Zajímavý je soubor artefaktů kultury s LnK. Obsahuje 129 kusů ŠI. Rozbor provedený I. Mateiciucovou dokládá výrazný čepelový charakter ŠI kultury s LnK, patky čepelí jsou často jemně facetovány. Zajímavá je absence čepelí se srpovým leskem. BI je zastoupena dvěma zlomky kopytovitých klínů se zaobleným týlem a dvěma sekerkami. Dále byly nalezeny zvíř. kosti (*Bos primigenius taurus*), mazanice atd. V keramice převažují silnostěnné nádoby z hrubší hlíny s organickým ostřivem, méně je tzv. jemného zboží z plavené hlíny (jen asi 30%). Časté jsou mísy (kónické a ve tvaru kruhové úseče), kulovité a dvojkónické nádoby, putny, ojediněle i nádoby na nožkách a naběračky. Nezdobená keramika převažuje nad zdobenou. Z výzdobných prvků se vyskytují rozeklanné a jazykovité výčnělky, plná ucha, plastické lišty a nepravé barbotino; ze vhloubených prvků dominuje starolineární jednoduchá prostá linie (dvoj- a trojlinka, meandr, klikatka), nehtovité vrypy vytvářejí motiv deště a důlky zdobící okraj. Poprvé na Moravě se zde vyskytla vhloubená výzdoba v podobě tzv. nepravidelného mřížování, která je typická pro křišský podunajský okruh. Celý soubor je pak analogický k moravským lokalitám Žopy a Bojanovice a ke slovenské Nitře.

Materiál je uložen v Muzeu Komenského v Přerově pod př.č.: 102/95 - 1,4,5,150-153,170-171a,219-273,276-382,384-577,579-615.

Jaroslav Peška, Mojmir Bém, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Kladníky (Bez. Přerov). „Záhumenky“, „Na Kopci“. Neolithikum (LBK, MÖG). Siedlung. Rettungsgrabung.

KOJETÍN (okr. Přerov)

Ulice Kroměřížská, Husova a Palackého. Neolit (LnK), popelnicová pole, středověk (12.-15. stol.), novověk (16.-18. stol.). Záchraný výzkum.

V plynofikačních rýhách zachyceny kulturní vrstvy a objekty náležející pravěkému, předlokačnímu a městskému osídlení. Identifikace lokality v mapě ZM 1:10 000, list 24-42-05, v souřadnicích: 298 mm od Z sekční čáry, 225 mm od JSČ; 311 mm od ZSČ, 183 mm od JSČ; 268 mm od ZSČ, 264 mm od JSČ; 258 mm od ZSČ, 231 mm od JSČ; 262 mm od ZSČ a 228 mm od JSČ.

Marek Kalábek, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Kojetín (Bez. Přerov). Kroměřížská, Husova und Palackého Str. Neolithikum (LBK). Rettungsgrabung.

KOSTELEČ NA HANÉ (okr. Prostějov)

„Prostřední pololány“. Neolit - MMK IIa, k. lužická, k. plátěnická. Stdiště, pohřebiště. Záchraný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v rámci akce DOK 4 Vyškov - Olomouc byly na západním rozhraní intravilánu a extravilánu města Kostelce na Hané odkryty 2 objekty MMK, 1 žárový hrob lužické kultury a 4 hroby kultury plátěnické. Dva rozsáhlé hliníky, z nichž jeden byl ověřen a ovzorkován drobným výkopem, obsahovaly početný keramický materiál, ŠI, BI, OBI a j.. Hliník ovzorkovaný drobným výkopem měl maximální zjištěné rozměry 420 x 140 cm a hloubku 112 cm. Oba jsou datovány do období MMK - IIa. Ve výkopu bylo prozkoumáno také 5 žárových hrobů.

Hrob č. 1 (k. lužická) - byl ze 3/4 zničen. Zbytky pohřbu byly nasypany do dolní části větší nádoby a překryty mísou dnem vzhůru. Uvnitř se nacházela drobná amforka s vypnulínami a zlomky bronzových předmětů. Hrob byl zapuštěn pouze na úroveň podloží.